

Број: 45/23

Датум: 13.09.2023. године

*-Предсједнику Републике Српске
-Чланици предсједништва БиХ
-Предсједнику Владе Републике Српске
-Министру правде и свим министарствима и
министрима у Влади Републике Српске
-Омбудсману за дјецу Републике Српске
-Свим образовним институцијама јавним и приватним
-Свим стручним организацијама
-Академској заједници
-Родитељима и свим грађанима Републике Српске
-Медијским кућама*

ПРЕДМЕТ: Отворено писмо

Поводом новог Породичног закона у Републици Српској, који је ступио на снагу 1. септембра ове године, обраћамо се свим институцијама, стручној јавности и грађанима Републике Српске, желећи да благовремено укажемо на све вишеструко штетне одредбе овог закона које су директно усмјерене против породице, те да тражимо њихово хитно укидање.

Закон је увео многе новине у погледу улоге Центра за социјални рад који се ставља у положај изнад родитељског права и права дјетета и доводи у питање и сами Устав Републике Српске као највиши прави акт који гарантује посебну заштиту породице и дјеце.

У јавности се „подигла прашина“ око одредбе према којој родитељи не могу располагати штедњом дјеце без сагласности Центра за социјални рад, односно органа старатељства. Не доводећи у питање значај имовине и важност овог питања, не можемо а да јавно не поставимо питање свима: Шта је са одредбама у којима Центар за социјални рад преузима улогу родитеља и умјесто њих у случају несагласности, доноси одлуке о битним питањима која утичу на живот дјеце (члан 102. Закона који гласи: „Питањима којима битно утичу на живот дјетета, у смислу овог закона, сматрају се: образовање дјетета, промјена личног имена, предузимање већих медицинских захвата над дјететом, промјена пребивалишта дјетета, издавање путних исправа дјетету и располагање имовином дјетета велике вриједности“). Зашто се у јавности не дискутује о овој одредби?

Али то није све! Нови закон прописује и једну потпуну новину, а то је привремено изузимање дјетета из породице БЕЗ ОДЛУКЕ СУДА!???

Може ли Министар правде или неко из званичних институција пружити јавности одговор на питање: „Ко може неком родитељу одузети дијете (макар и привремено) без претходно проведеног судског поступка утврђивања чињеница, околности, извођења доказа?“? Оваква одредба садржана у члану 119. Закона дерогира читав правни систем на којем почива модерно право. Без одлуке суда, људима се не може плијенити ни покретна имовина у извршном поступку, а нови закон омогућава Центру за социјални рад да дијете привремено издвоји из породице само на основу Рјешења које се не може одложити чак ни у случају жалбе. Каже закон да је ово могуће само у случају угрожености живота и здравља дјетета, односно непосредне опасности за живот и здравље дјетета.

Шта неко у Центру за социјални рад може сматрати угроженошћу или непосредном опасности за живот и здравље дјетета?

Колико је овде простора за разне злоупотребе службеног положаја, којих је у пракси овог органа итекако било, о чему могу посвједочити многи родитељи који су нпр. због развода прошли тортуре од стране запослених у овом органу. Како је један орган јавне управе као што је Центар за социјални рад квалификован, довољно стручан, информисан да може овако важну одлуку да донесе без судског поступка??? Овај члан 119. закона је утолико страшнији када се прочита у цјелини јер у ставу 3. Каже: „Рјешењем о привременом издвајању дјетета из породице орган старатељства ће одлучити о збрињавању дјетета код другог лица (??? (прим. а)), у хранитељској породици, установи социјалне заштите или другој установи.“. Опет питање упућено на адресу Министра правде: „Ко је друго лице коме орган старатељства може повјерити нечије дијете у случају „сумње“???“.

Питања које упућујемо цијелој јавности гласе:

- Да ли су дјеца постала власништво државе?

- Да ли родитељи више немају право да о битним питањима која утичу на живот дјетета одлучују у оквиру своје породице?

- Да ли родитељи треба да буду у сталном страху ко ће и када у Центру за Социјални рад посумњати да је живот и здравље дјетета угрожено, па ће дијете смјестити код другог лица или у неку установу без одлуке суда?

- Да ли ико, ко је доносио овакве одредбе закона, има у виду шта ће се десити са једним дјететом које Центар за социјални рад „у случају сумње“ привремено издвоји из породице? Колики је то стрес за дијете? Шта ће таква дјеца доживјети – трауму за цијели живот?

- Да ли смо породицу као основну ћелију друштва разорили и Устав Републике Српске као највиши правни акт ставили ван снаге?

Ми ћемо се за своју дјецу борити свим легитимним средствима која нам стоје на располагању, а против тираније и незаконитости!

Родитељи из свих градова Републике Српске окупљени у Удружење грађана „Родитељи ЗА права дјецe“